

a že tudíž smí učiniti takové opatření, i když nebylo navrženo zmateční stížností, na záštitu zákona.

Nejvyšší soud neshledal příčiny k takovému opatření pokud jde o výrok ad 1., neboť tento výrok se netýká obžalovaného, nýbrž osob třetích, které se proti němu ani nebránily opravnými prostředky.

Ježto však není vyloučeno, že by obžalovaný byl podle protizákonného výroku ad 2. povinen nahraditi útraty uloženého mu uveřejnění rozsudku v časopise »Ch. L.«, použil nejvyšší soud ustanovení posl. věty § 292 tr. ř. a výrok ten zrušil.

Poněvadž zrušením výroku ad 3. odpadne pro obžalovaného povinnost, aby se sám staral o uveřejnění rozsudku v časopise »P.«, a ježto je k jeho prospěchu, bude-li náhrada za toto uveřejnění omezena určením její nejvyšší částky, bylo i co do výroku 3. rozhodnuto podle § 292 posl. věta tr. ř. a § 12 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. tak, jak se stalo.

Z judikatury nejvyššího správního soudu ve věcech administrativních.

Vojenští gážísté, kteří podle zákona č. 154/23 Sb. byli v řízení správním zbaveni vojenské hodnosti, nespadají pod ustanovení zákona č. 142/20 Sb. o požitcích válečných poškozců.

Vojenský gážísta, jemuž podle ustanovení § 33 zák. čís. 154/1923 byla ve správním řízení odňata hodnost, domáhal se příznání invalidního důchodu. Stížnosti na rozhodnutí min. soc. péče podané nebylo vyhověno.

V § 44 zák. č. 142/20 Sb. se praví výslovně, že tento zákon se nevztahuje na vojenské gážísty, poddůstojníky z povolání a jejich příslušníky a pozůstalé. Zaopatřovací požitky těchto osob upraveny byly pozdějším zákonem, t. j. zákonem ze dne 17. února 1922, č. 76 Sb. z. a n., jemuž však podle výslovného ustanovení § 114, odst. 1. byla přiznána zpětná účinnost dnem 1. ledna 1920.

Dlužno tudíž na ustanovení § 44 zák. č. 142/1920 Sb. hleděti jako na předpis, jímž v š e o b e c n ě byl určen okruh osob, kterým se mělo dostati výhod podle tohoto zákona a jenž vyloučil osoby, pro něž zaopatřovací požitky byly upraveny jinak, t. j. zákonem č. 76/1922 Sb.

Pro posouzení otázky, dlužno-li nárok válečného invalidy na zaopatřovací požitky posuzovati podle zákona č. 142/1920 Sb. o požitcích válečných poškozců, rozhodnou je okolnost, jaké postavení zaujímal žadatel v době, kdy jeho nárok byl dán (srov. nálezy nejvyššího správního soudu ze dne 26. května 1936, čís. 13.337/36).

Je ovšem pravda, že nárok na požitky válečných poškozců, jak nejvyšší správní soud v nálezu ze dne 6. února 1930, čís.

1870/1930, vyslovil, vzniká teprve tehdy, když nastaly veškeré zákonné podmínky potřebné pro jeho existenci, leč za takovou událost, která zakládá nárok na důchod válečných poškozců, nelze pokládati skutečnost, že vojenský gážísta přestal býti vojenským gážístou a stal se osobou náležející k mužstvu teprve po tom, kdy došlo u něho k válečnému poškození. Skutečností nárok zakládající jest podle zákona p o r a n ě n í nebo c h o r o b a vzniklá, pokud se týče zhoršená, následkem vojenské služby. Zákon č. 142/1920 Sb. k té skutečnosti, že vojenský gážísta přestal býti gážístou, nepojí žádných právních důsledků.

Názor tento je potvrzován i výkladem zákona č. 154/1923 Sb., který v § 33, odst. 2. stanoví, že vojenští gážísté, jimž byla vojenská hodnost odňata, nemají nároku na zaopatřovací požitky, a přiznává jim nárok takový v případě odst. (1) c jen tehdy, jestliže v době odnětí vojenské hodnosti již byli poživateli vojenských zaopatřovacích požitků. Zákon tento také neodkazuje vojenské gážísty, kteří byli vojenské hodnosti zbaveni, na invalidní zaopatření podle zákona č. 142/20 Sb., čehož by pro založení nároku bylo nezbytně zapotřebí.

Rovněž ze zákona č. 76/1922 Sb. nelze dovoditi, že by vojenští gážísté, jimž vojenská hodnost byla odňata řízením správním, mohli uplatňovati nárok na invalidní zaopatření podle zákona čís. 142/20 Sb., neboť ani tento zákon žádného takového ustanovení neobsahuje ani odnětí vojenské hodnosti řízením správním neupravuje (stalo se tak teprve cit. zákonem č. 154/1923 Sb.).

Nález ze dne 4. listopadu 1937, č. 2100/35-4.

Ze skutečnosti, že žadatel o důchod předků podle zák. čís. 142/1920 Sb. byl vyplácen vyživovací příspěvek podle zák. čís. 313/1917 ř. z. a zákonů jej měnících a doplňujících, o sobě neplyne ještě závěr, že pobíratel příspěvku byl v době jeho vyplácení neschopen výdělku.

Ve sporu, zda byla podána žádost o důchod předků včas, t. j. do roka od nastalé neschopnosti výdělku, tvrdil úřad, že žádost byla podána pozdě, ježto stěžovateli již více let před podáním žádosti o důchod předků podle zák. č. 142/1920 Sb. byl vyplácen vyživovací příspěvek. Z toho dovodil úřad, že stěžovatel již tehdy byl neschopen výdělku, poněvadž zákony č. 313/1917 ř. z. a 126/1918 ř. z., resp. zák. č. 530/1919 Sb. z. a n., kterými poskytování vyživovacího příspěvku bylo upraveno, prý stanoví pro přiznání tohoto příspěvku tytéž předpoklady, jako zákony o požitcích válečných poškozců pro přiznání důchodu předků. Než tu se žalovaný úřad mýlí. Zákon ze dne 27. července 1917, č. 313 ř. z., nestanoví požadavek neschopnosti výdělku, nýbrž naopak praví v § 2 výslovně, že »vlastní výdělek prací uchazečovou dosažený nevylučuje nároku«. Ustanovení toto nebylo změněno zákonem ze dne 31. března 1918, č. 126 ř. z. Také zákon ze dne 23. září 1919, č. 530 Sb. z. a n., jehož účinnost nastala 1. listopadem